

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
Araştırmaları Merkezi
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

Haftalık Dış Politika ve Ekonomi Bülteni

89. Bülten

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL

istinye.edu.tr | 0850 283 60 00

[f /istinyeuniv.edu](https://www.facebook.com/istinyeuniv.edu) [t /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu) [i /istinyeunivedu](https://www.youtube.com/istinyeunivedu)

*Öğrencimiz Özenç Kayalı tarafından hazırlanmıştır.

MİLLİ SAVUNMA SANAYİNİN ÖNCÜLERİ.... VECİHİ HÜRKUŞ

Doç. Dr. Fahri Erenel
İstinye Üniversitesi Öğretim Üyesi

<https://www.gzt.com/teknoloji/tayyareci-vecihi-turk-havacilik-efsanesi-vecihi-hurkus-2798116>

“Her şeyden evvel milli bir inanç ve teşvik bu yolda başarının tek çaresiydi, ben muvaffak olmak için buna muhtaçtım.”

Bir önceki bültende Nuri Demirağ' tanımiştık.Bu sayıda ise Sizlere,Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ (TUSAŞ/TAI) tarafından üretilmekte olan, yeni nesil temel eğitim uçağına adını veren, Türk havacılığında adını hep ilklere yazdıran Vecihi Hürkuş'u tanıtmaya çalışacağım.

06 Ocak 1896 'da İstanbul'da dünya'ya gelen Vecihi Hürkuş, babasını erken yaşta kaybettikten sonra Ailesi ile birlikte, Harp Okulunda eskrim ve resim hocası olan amcası Ahmet Şekür Bey'in yanına yerleşmiştir. Sanata olan ilgisinden dolayı Tophane Sanat Okulu'nu bitirdikten sonra, 1912 yılında eniştesi Kurmay Albay Kemal Bey'in yanında gönüllü olarak Balkan Harbine iştirak etmiştir. Balkan Harbi sonunda İstanbul Ordu Kumandanlığı tarafından Beykoz Serviburun'daki Esir Kampında görevlendirilmiştir.

(<http://www.esquire.com.tr/ilginc/info/2018/07/17/vecihi-hurkus-havacilikta-ilklerin-adami>)

Havacı olmak arzusu ile girdiği Tayyare Makinist Mektebi'nden Küçük Zabıt (Gedikli/Astsubay) olarak mezun olmuş, Birinci Dünya Savaşı'nda Bağdat cephesine gönderilmiş, 2 Şubat 1916 tarihinde bir uçak kazasında yaralanarak İstanbul'a geri dönmüştür. Yeşilköy'deki Tayyare Mektebini 15 Kasım 1916 'da bitiren Vecihi Hürkuş, bu eğitimi sırasında ilk uçuşunu 21 Mayıs 1916'da gerçekleştirmiştir.

(<https://www.yenisafak.com/hayat/vecihi-hurkus-kimdir-3384486>)

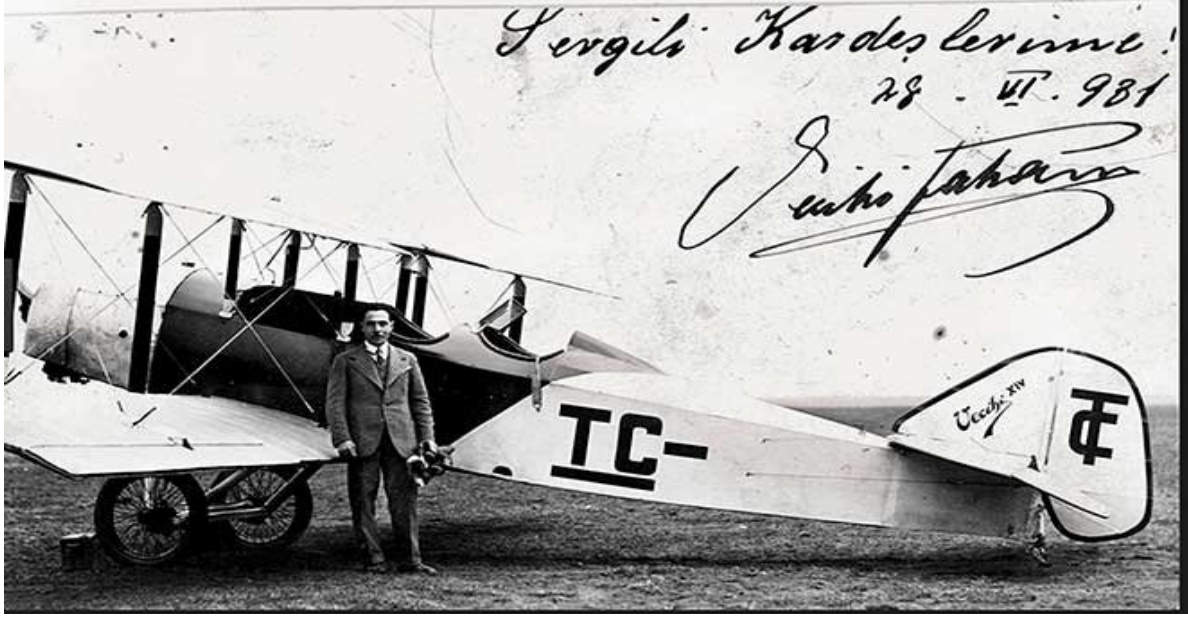
1917 yılında atandığı Kafkas Cephesi'nde, bir Rus uçağı düşürerek uçak düşüren ilk tayyareci olmuştur. 8 Ekim 1917 günü bir hava savaşında yaralanan uçağı düşünce, Ruslara esir olmadan önce uçağını teslim etmemek için yakmıştır. Esir olarak Hazar Denizi'ndeki Nargin Adası'na gönderilmiş, Azeri Türklerinin yardımı ile adadan yüzerek kaçmıştır. Savaşın sonlarına doğru İstanbul' a gelmiş ve İstanbul'un hava savunmasında görev almıştır. İstanbul işgal edilince esaretten dönen askerlerin arasında gizlice Harem'den kalkan bir gemiyle Mudanya'ya, oradan Bursa ve Eskişehir üzerinden Konya'ya giderek Kurtuluş Savaşı'na katılmıştır. Kurtuluş Savaşı'nın ilk ve son uçuşunu yapan, İzmir / Seydiköy Hava Meydanını işgal eden tayyareci olmuş, TBMM'den üç defa takdirname alarak kırmızı şeritli İstiklal Madalyası kazanmıştır.

1923 yılında Edirne'de, arızalandığı için İtalyanlar tarafından terk edilen 9 kişilik uçağı, makinist Eşref ile birlikte onarmış ve uçurarak İzmir'e getirmiştir. Bu başarı, o zamanki Hava Kuvvetleri Müfettişi Albay Muzaffer Bey tarafında takdir edilmiş ve uçağı "Vecihi" ismi verilmiştir. Vecihi Bey, Hava Kuvvetleri Müfettişine sunduğu projenin kabul edilmesinden sonra Vecihi K- 6 uçağını tasarlamış ve arkadaşları ile birlikte Halkapınar Tayyare Atölyesinde, motoru savaştan kalan Yunan uçaklarından alarak, gövdesi ve kanatları ile diğer tüm parçaları yerli malzemeler kullanarak imal etmiştir.

Uçağı için uçuş müsaadesi istemiş, uçabilirlik sertifikası için bir teknik heyet oluşturulmuş, ancak teknik heyetin içerisinde tayyareyi uçuracak ve kontrol edecek personel bulunmadığından işlem gecikmiştir. Sonunda teknik heyetten birinin "Vecihi, biz sana bu lisansı veremeyiz, uçağına güveniyorsan atla, uç, bizi de kurtar" sözü üzerine Hürkuş, 28 Ocak 1925'de uçağı Vecihi K -6 ile ilk uçuşunu yapmıştır. Ancak, izinsiz uçuş yapması gerekçesiyle cezaya çaptırılmış ve bu ceza onun motivasyonunda ciddi bir düşüş meydana getirmiştir. Bu olay sonucunda

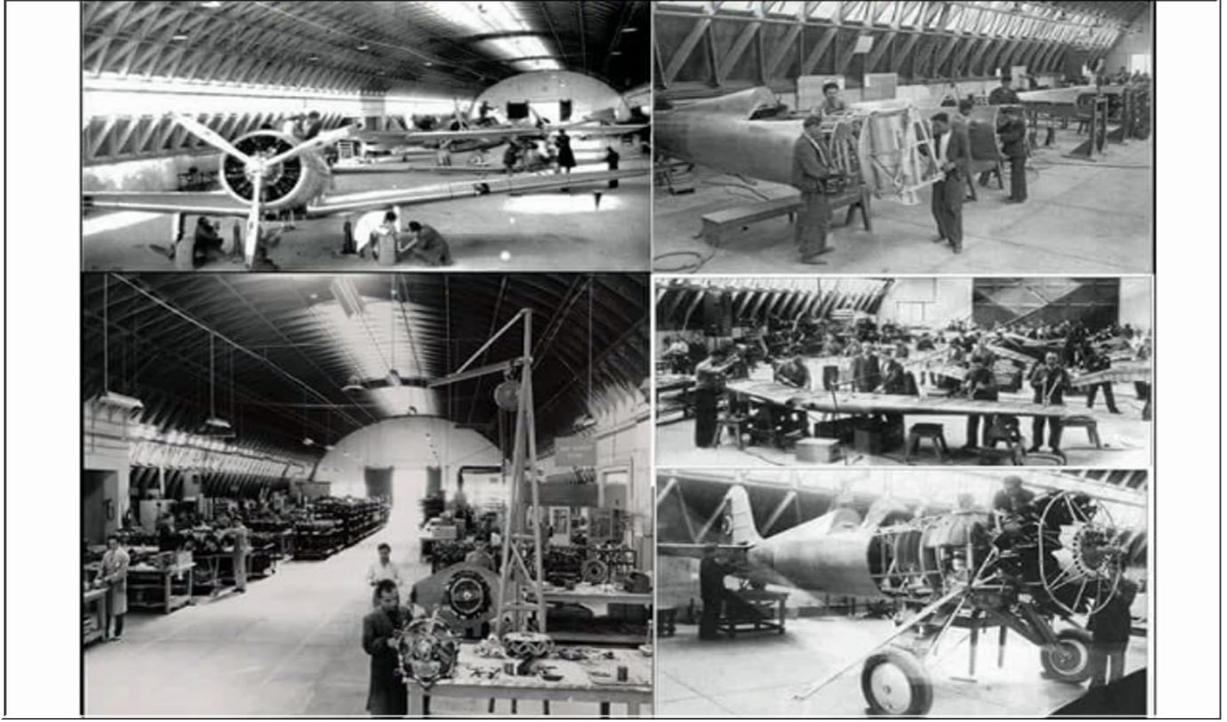
Hava Kuvvetlerindeki görevinden ayrılarak uçak tasarımı ve yapımı çalışmalarına sivil olarak devam etmiştir.

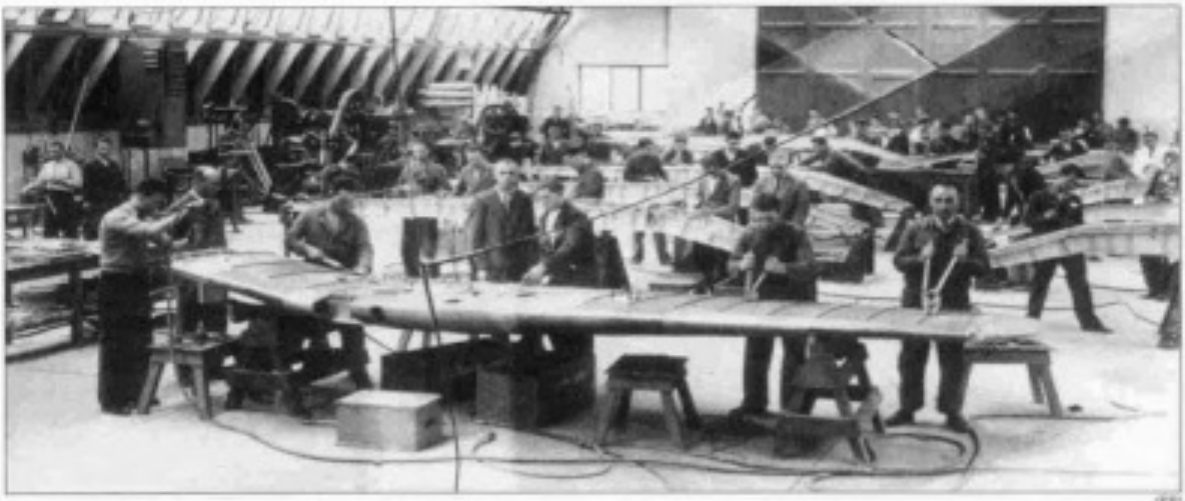
(<https://www.fikriyat.com/biyografi/2018/07/16/havacilikta-ilklerin-adami-vecihi-hurkus>)

Aralık 1923 - Mayıs 1924 tarihleri arasında, Avrupa uçak sanayi ve havacılığını değerlendirerek, Türkiye’de havacılığı geliştirmek üzere teşkil edilen heyete seçilmiştir. Bu ziyaret, Türkiye’nin ilk uçak fabrikalarının kurucusu olan Tayyare ve Motor Anonim Şirketi (TOMTAŞ)’ın kurulmasında da rol oynamıştır. Şirket, Türkiye Cumhuriyeti ile Alman Junkers Flugzeugwerke Aktiengesellschaft arasında 15 Ağustos 1925 tarihinde yapılan anlaşma ile faaliyet geçmiştir.

Merkezi Ankara'da olan bu girişim çerçevesinde Kayseri ve Eskişehir'de iki uçak fabrikası kurulması planlanmıştır.1926 yılında Kayseri'deki fabrika uçak imalatını, Eskişehir'de ki fabrika uçakların bakım ve onarımını yapmak üzere inşa edilmişlerdir.6 Ekim 1926 tarihinde açılan Kayseri Fabrikası, yönetimde yaşanan sorunlar nedeniyle 28 Haziran 1928 tarihinde kapanmıştır. Kapatılan fabrika, Mayıs 1930'da Kayseri Tayyare Fabrikası adı altında işletmeye açılmış ve Amerikan Curtiss Aeroplan and Motor Company firması arasında yapılan anlaşma sonucu Curtiss Hawk ile Fledling uçaklarının üretimine başlanılmıştır. Bu fabrikada 1926 yılından 1941 yılına kadar 7 ayrı tipte yaklaşık olarak 212 adet uçak üretilmiştir.1950 yılında itibaren fabrika Hava İkmal Merkezine dönüştürülmüştür. Günümüzde bu tesis, Kayseri 2 nci Hava İkmal Bakım Merkezi olarak Hava Kuvvetlerimizi desteklemeye devam etmektedir.

Vecihi Hürkuş bu süreçte TOMTAŞ'ta test pilotluğu görevini sürdürmüş, fabrikanın kapanmasından sonra tekrar Ankara'ya dönmüş ve kuruluşunda rol oynadığı Türk Hava Kurumunda çalışmaya başlamıştır. Spor -eğitim uçağı olan Vecihi-9 'u 4 ay gibi bir sürede tamamlamış ve uçuşunu başarı ile gerçekleştirmiştir.1933 yılında Kadıköy'de kurduğu fabrikada(Faham Tayyare İnşa Fabrikası) Vecihi-14,15 ve 16 tipinde uçaklar yapmış, Vecihi Sivil Tayyare Mektebini kurarak ilk sivil pilotları yetiştirmiştir.18 Eylül 1930 tarihinde, Yeşilköy'den Vecihi-14 uçağı ile havalanarak 500 kilometre mesafede ki Ankara hipodrom meydanına inmiştir.Vecihi-14, Prag'da başarı ile sertifikasyonlandırılan yerli üretim ilk Türk uçağı olma başarısını göstermiştir.

Türkiye'nin ilk sivil hava yolu şirketi Hürkuş Hava Yolları'nı 29 Kasım 1954 tarihinde kuran Vecihi Hürkuş, Türk Hava Yolları'nın elden çıkarttığı uçakları alıp onararak filosunu kurmuştur. Ancak uçaklarına düzenlenen sabotajlar, uçuşlarının gerekçesiz yere iptal edilmesi gibi nedenlerden dolayı bu projesini verimli bir şekilde sürdürememiştir.

Hayatının son yıllarını büyük maddi sıkıntılar içerisinde geçiren Vecihi Hürkuş, 16 Temmuz 1969'da, geçirdiğı beyin kanaması sonucu kaldırıldığı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hastahanesi'nde hayatını kaybetmiştir.

Kaynakça:

İsmail Yavuz,(2013),Mustafa Kemal'in Uçakları-Türkiye'nin Uçak İmalat Tarihi (1923-2012),İş Bankası Kültür Yayınları,İstanbul.

<https://www.yenisafak.com/hayat/vecihi-hurkus-kimdir-3384486>

<http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=4572>

<https://www.fikriyat.com/biyografi/2018/07/16/havacilikta-ilklerin-adami-vecihi-hurkus>

<https://www.gzt.com/teknoloji/tayyareci-vecihi-turk-havacilik-efsanesi-vecihi-hurkus-2798116>

Panasyacılık ve Türkiye

Prof.Dr. Anıl Çeçen-Ankara Kalesi

Dünya haritasına bakıldığı zaman en büyük kıta olarak Asya'nın öne çıktığı görülmektedir. Dünyanın ana karası da denilen bu büyük coğrafya'nın 45 milyon kilometre karelik alanı ile yeryüzü karalarının üçte birini oluşturduğu anlaşılmaktadır. Dünya haritası açıldığında yerkürenin doğu bölgesinde yer alan bu büyük kıta, ilk insanın tarih sahnesinde görülmesinden sonraki bütün devirlerde en önemli bölge olarak önde gelen rollere sahip olmuştur. Sarı ırmağın kenarlarında ilk insan topluluğunun bir uygarlık düzeyine ulaşmasından sonra, Asya uygarlığın beşiği olmuş, kıtanın doğusunda başlayan medeniyetler zinciri İndus ırmağının kenarlarında bir ara dönem geçirdikten sonra Mezopotamya'ya ulaşmıştır. Bugünkü çağdaş uygarlığın temeli olan batı tipi yaşam tarzının, göçebelikten yerleşik düzene geçen insanoğlu'nun Mezopotamya'da ortaya koymuş olduğu yerleşik düzen sayesinde geçerlilik kazandığı anlaşılmaktadır. Tarih Sümer'de başlar diyen batılı tarihçiler, Mezopotamya uygarlığını çağdaş uygarlığın çıkış noktası olarak kabul ederler ama her nedense bunun arkasında var olan Asya uygarlıklarının getirmiş olduğu önemli katkıları bir batı fanatizmi içinde görmezden gelmektedirler. Çin ve Hint uygarlıkları, Türk uygarlıkları ile beraber, bugünkü dünya uygarlığının çıkış noktaları olmuş ve bütün bu gelişmeler Asya kıtasının çeşitli bölgelerinde birbirini izleyerek tarih içinde yerini almıştır.

Asya kıtası genel olarak değerlendirilirken, tarihi ile beraber coğrafyasının da dikkate alınması, kıtasal oluşumların açıklanması açısından önem taşımaktadır. Tarihin çeşitli dönemlerinde bu kıtada çeşitli insan toplulukları öne çıkmış, bunların arasındaki çekişmeler bazen savaşları beraberinde getirmiş, bazen de bunun tamamen tersi bir çizgide yeni oluşan güç merkezleri bölge üzerinden kıtaya egemen olarak, belirli bir dönem barış ortamını kıtanın genelinde geçerli kılabilmiştir. Bugün batı dünyasının en büyük gücü olarak Atlantik emperyalizmi, çağdaş medeniyetin beşiği olan Mezopotamya'ya gelerek bu merkezi alanı işgal etmiş, şimdi de burayı üs yaparak bütün Asya kıtasına doğru bir hegemonya savaşını başlatmağa çabalamaktadır. İnsanlık tarihinin oluşturduğu bütün birikimleri, batı blokunun dünya egemenliği için kullanmayı bir misyon olarak benimseyen Atlantik emperyalizmi, İsrail Siyonizmi ile el ele vererek, dünyanın en büyük kıtası olan Asya'yı fethetmek için yola çıkmışlardır. Yirminci yüzyılın başlarında iki büyük cihan savaşı sonrasında oluşturulan soğuk savaş koşullarında Sovyetler Birliği bir Asya gücü olarak, batılılara karşı bir kutup oluşturuyor ve böylece eski dünyayı yeni dünyanın saldırganlığına karşı koruyordu. Ne var ki, bir gece ansızın Rusya Federasyonu bu sosyalist düzenden vazgeçince, dünya batı merkezli kapitalist emperyalizmin her türlü saldırısına karşı açık bir duruma gelmiştir. Osmanlı İmparatorluğunun yıkılışı üzerine merkezi coğrafyaya gelen batı emperyalizmi, bu kez Sovyetler Birliğinin dağılması üzerine, Orta Doğu üzerinden bütün doğu bölgelerini istilaya kalkışmakta ve bu kıtada var olan bütün büyük devletleri hedef alarak, dünya tarihinin en büyük kuşatmasına doğru hazırlanmaktadır. Rusya, Çin, Hindistan, İran ve Endonezya gibi her biri kendi başına kıtasal büyüklüklere sahip olan bu

Asya devletlerinin tamamı büyük bir batı kuşatmasına hedef olurlarken ya kendi içlerindeki sorunlarla ya da komşu ülkelerdeki sıcak gelişmeler ile uğraşmağa öncelik vermektedirler. Dünyayı yüzlerce yıl yönetmiş olan batı emperyalizmi bu durumdan yararlanarak Asya kıtasının her bölgesinden, kıtanın ortalarına doğru giriş yapmakta, Asya'nın batısından olduğu kadar doğusundan da bu eski dünya bölgesini tümüyle ele geçirerek kendi hegemonyası altına almağa çalışmaktadır. Yerküreyi tek bir dünya devletine çevirme projesi, batının doğuya yönelik yeni saldırısını çok yönlü bir Asya kuşatması olarak gündeme getirmektedir.

Asya'nın bugünkü haritasına bakıldığı zaman, bu büyük kıtanın dört bir yanında birbirinden büyük dev ülkelerin yer aldıkları görülmekte ve batılıların başlatmış oldukları Asya kuşatmasının, bu yüzden pek de beklendiği gibi sonuç vermeyeceği açıkça ortaya çıkmaktadır. Yirminci yüzyıl boyunca doğu bloku olan Sovyetler Birliğine patronluk yapmış olan Rusya Federasyonu bugün bile dünyanın en geniş ülkesi olarak karaların altında birini işgal etmektedir. Keza Çin ya da Hindistan veya dünyayı beş asır yönetmiş olan Avrupa kıtasından büyük alanları kapsamaktadırlar. İran, Pakistan ve Endonezya gibi büyük ülkeler ise yeryüzü haritasındaki bütün büyük devletler ile mücadele edebilecek büyüklüğe sahip buldukları için sadece Asya kıtasındaki değil ama dünyanın diğer bölgelerindeki gelişmelerde de etkili siyasal güçler olarak yer alabilmektedirler. Böylesine geniş bir kara kıtasının etrafında çeşitli ada devletleri yer almış ve bölge coğrafyasında özel önemlere sahip olabilmişlerdir. En büyük adalar devleti olan Endonezya, Hindistan ve Çin arasında kalan alanda etkili güç olarak öne çıkarken, Japonya, Filipinler ve Malezya da diğer ada devletleri olarak tarih sahnesindeki yerlerini almışlardır. Batı sömürgeciliği beş yüzyıl önce Avrupa merkezli olarak başladığı zaman Asya'nın hemen hemen her bölgesi sömürgeciliğin kölesi olmuş ve yüzyıllarca batılıların hegemonyaları altında ezilmişlerdir. Asya tarihi özellikle son yüzyıllarda dünya sömürgecilik tarihinin önemli bir parçası haline gelmiştir. Etrafı ada devletleri ile çevrili olması da Asya kıtasını batılılar açısından cazip kılmış, dünya denizlerine egemen olmak isteyen Atlantik güçleri, bu ada devletlerini fethederek kıtaya buralardan girmişlerdir.

Asya tarihinin sömürgecilik tarihi açısından en ilginç ülkesi olan Japonya, hem batı sömürgeciliğine karşı direnmiş hem de kendi sömürgeciliğini karşı kıyıda komşu Asya ülkeleri üzerinde denemiştir. İngiltere'nin kendi güvenliği için Hollanda'yı Almanya'dan, Belçika'yı Fransa'dan kopardığı gibi, Japonya'da Kore'yi ve Mançurya'yı Çin'den kopararak kendi güvenliğini bu büyük devlete karşı sağlamağa çalışmıştır. İngilizler, Fransızlar, Hollandalılar ve Portekizliler Asya'nın adalarını ele geçirdikten sonra kıtanın içlerine girerek dünyanın en büyük kıtasını batılılar olarak kuşatmağa çalışırken, Asya'nın en doğusunda Pasifik okyanusu üzerinde yer alan bir ada devleti olarak Japonya bu duruma karşı çıkarak, batılılar ile sürekli olarak çatışmış ve teslim olmayarak, kendisinin merkezinde yer aldığı bir Doğu Asya büyük devleti oluşturmağa çaba göstermiştir. Batı devletlerinin sömürgeci saldırılarının başladığı on altıncı

yüzyılda korunmak için içe dönük bir yaşam düzenine yönelen Japonya, on dokuzuncu yüzyılın ortalarına kadar bu tavrını sürdürmüş ve 1858 yılı itibarıyla dışa açılarak, karşı kıyıları ele geçirme üzerinden Doğu Asya sömürgeciliğine başlayarak, bu bölgelere batılı devletlerin gelmesini önlemeğe çalışmıştır. Osmanlı İmparatorluğunun dış dünyaya açıldığı dönemde aynı tutumu izleyen Japonlar, batılı devletlerin Asya kıtasını ele geçirmelerine karşı güçlü bir mücadeleye girişmiş ve bu doğrultuda kıtanın doğu kıyılarını ele geçirerek, Doğu Asya'da bir batı sömürgeciliğinin kendisini tehdit etmesini önlemek üzere kendi sömürgeciliğini kıtanın doğu bölgelerinde yaygınlaştırmaya çalışmıştır. Asya'nın tamamını ele geçirmek mümkün olamayacağına göre, kıtanın doğusunu ele geçirme ile yetinen Japon devleti kendisini imparatorluk ilan ederek, batılı emperyal güçler ile bire bir mücadele etmeye kalkışmıştır. İngilizler bütün Hindistan'ı, Pakistan'ı ve Malezya'yı sömürgeleştirirken, Çin gibi kıtasal bir ülkeyi afyon kaçakçıları kullanarak afyon ticareti ile uyuşturarak uyutmuş, kıtanın ortalarına doğru yöneldiği aşamada karşısından Rusya imparatorluğunu bulmuştur. Rusya'nın kuzeydeki gücü Asya'yı batılılara karşı korurken, Japonya'da kıtanın doğusu üzerinden geliştirdiği hegemonya düzeni ile batılıların kıtayı ele geçirmelerini önlemeğe çalışmıştır.

Batılı ülkeler bütün dünya kıtalarını ele geçirirken yaptıkları gibi önce Hristiyan misyonerleri Asya'nın her bölgesine göndermişler ve bunların etkinlikleri sayesinde Hristiyanlaştırdıkları Asyalıları işbirlikçi elemanlar olarak işgal ve sömürge eylemlerinde kullanmışlardır. Asya tarihinin derinliklerinden gelen mistik dinler, Doğu Asya ülkelerinde fazlasıyla yaygınlık kazandığı için batılı ülkeler kendi dinlerini bu bölgelere sokmakta zorlanmışlar. Sömürgeciler Pasifik okyanusu üzerinden sarı denize gelerek Japonların karşısına çıkarken, Hristiyan misyonerler de metafizik Asya dinlerinin geçerli olduğu ülkelerde batı kuşatmacılığının öncülüğüne soyunmuşlardır. Avrupalı ülkelerin saldırıları karşısında içine kapanan Japonya sonraki dönemde dışa açılma aşamasına geldiği zaman, on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında denizlere açılmış yeni bir batılı güç olarak Amerika Birleşik Devletleri'ni karşısında bulmuştur. Amerikalılar önce kendi içlerinde eyaletleri bir araya getirerek birliklerini sağlamışlar, daha sonraki aşamada Amerika'yı Avrupalı sömürgecilerden temizleyebilmek üzere harekete geçmişler ve bu doğrultuda okyanuslara egemen olmağa çalışırken, Pasifik okyanusu üzerinden Sarı denize kadar ulaşmışlardır. Amerikalılar ile karşılaşmak Japonya tarihinde bir dönüm noktası olmuş, Japonlar bir Asyalı sömürge imparatorluğu olarak düzenlerini geliştirirken, Amerikalılar ile karşı karşıya gelmişlerdir. Osmanlılar İngiltere ile karşılaşarak Tanzimat ve Islahat reformlarına yönelirken, Japonlar'da dış dünyaya açılma yolunda Meiji reformları ile karşılaşmışlardır. Japonlar bu reformlar ile geleneksel toplum yapısından modern bir sosyal düzene yönelmişler, devleti yenilerken imparatora bağlı güçlü bir ordu oluşturarak batılı emperyal devletler ile benzer bir siyasal güç haline gelmişlerdir. Bir anlamda batılılaşmanın içine giren Japonya tıpkı batı gibi bir modern devlet haline gelerek Asya kıtasında öne çıkmıştır.

Japonlar Amerika ile beraber modernleşerek güçlü bir devlet haline gelince, geleceğin dünya imparatorluğuna o dönemde hazırlanan Amerika Birleşik

Devletleri Japonları önce Çin'in daha sonra 'da Rusya'nın üzerine sürmüş, kendisi savaşacağına Japonya'yı bir Asya devleti olarak bu kıtanın en büyük iki devleti ile savaşa zorlamıştır. Japon toplumunun dışa açılarak yenilenmesi ile devlet ve ordunun güçlenmesinde yardımcı olan Amerikalılar daha sonra kendi yarattıkları bir modern askeri devlet olarak Japonya'yı Rusya ve Çin'in güçlerinin kırılmasında kullanmışlardır. Ordusu yenilene Japonya hemen Çin'e saldırarak karşı kıyıları bu büyük devletin elinden kurtarmağa çalışmıştır. Sanayi alanında da reformlarla yenilene Japonya ,giderek artan üretimi ile bir emperyal devlet haline gelmiş ve ürettiklerini dışarıya pazarlamak için , Asya kıtasının belirli bölgelerini işgal ederek kendisi için pazar haline getirmeğe çalışmıştır . Bu dönemde Japonya, Kore yarımadasını işgal ederek karşı kıyıda kendi güvenliğini Çin'e karşı sağlayacak bir Kore devletinin kurulmasını sağlamıştır. Kore devletinin kuruluşunu sağlayan Japonya daha sonraki aşamada bu devletin kuruluşunu zorla Çin devletine de kabul ettirmiştir. Doğu Asya'nın güney bölgesinde Çin'in hakkından gelen Japonya, Kore devletinin kuruluşundan sonra kıtanın kuzey bölgesine yönelerek Rusya ile karşı karşıya gelmiştir. Yirminci yüzyılın ilk yıllarında yapılan Rusya-Japonya savaşı Doğu Asya emperyalistinin galibiyeti ile bitmiştir. İki yıl süren bu savaşın sonucu dünya tarihinin yönlenmesinde çok önemli etkiler yaratmış, bir kuzey gücü olarak Rus Çarlığı batılı ülkeler ile dünyanın merkezi coğrafyasında karşı karşıya gelince, Japonlar Rusları arkadan vurarak devre dışı bırakmışlardır. Rus Çarlığının çöküşünde ve Birinci Dünya Savaşı sürecinde Rusya'nın batılı ülkeler ile sürdürdüğü rekabeti gücünü ve şansını kaybetmesi üzerine ilk cihan savaşını Atlantikçiler kazanmıştır. Ruslar Trans-Sibirya demiryolu ile Asya'nın doğusuna girmeğe çaba gösterirken, Japonya'nın modern ordusu Rus topraklarına girerek Çarlık düzenini yıkmışlardır. Japonya gibi küçük bir devletin Rusya gibi bir dev ile savaşmasının arkasında ciddi bir Amerikan desteği olmuştur. Amerikalılar güçlendirdikleri Japonya'yı Asya devlerinin gücünü kırmak üzere piyon olarak araziye sürmüşlerdir.

Birinci Dünya Savaşı öncesinde Avrupa'nın İngiltere, Fransa ve Almanya gibi üç dev ülkesi,dünyanın çeşitli bölgelerini paylaşmak ve daha fazla pay alabilmek üzere ciddi bir yarışa girince. karşılarında Kafkasya üzerinden Orta Doğu'ya inmeğe çalışan bir Asya devi olarak Rusya'yı görüyorlardı . Modernleşen Japonya ABD desteği ile bir Doğu Asya gücü haline gelirken aynı zamanda Kuzey Asya gücü olan Rusya'nın tasfiye edilmesinde savaşın karşı tarafı olarak kullanılıyordu .Japon gücü bu derece artarken ,batılıların Asya kıtasına dönük manevralarında bu ada devletini bir uzak partner durumuna getiriyordu .Bir ada ülkesi olarak Asya'nın karalarından uzakta tutulan Japon devleti , bu kıtanın büyük devletlerine esir olmak istemiyor ve küçüklüğüne rağmen , modernleşen devlet ve toplum yapısı ile hem Asya kıtası üzerinde söz sahibi olmak istiyor hem de bu kıtadaki etkinleri aracılığı ile dünya kamuoyunda belirleyici bir siyasal güç olarak öne çıkmağa çalışıyordu . Koskoca Asya kıtasının Rusya, Çin ve Hindistan gibi dev ülkeler ile kaplı olması yüzünden kıtanın içlerine doğru dürüst giremeyen Japonya geleneksel Asya dinlerinin kapladığı geniş arazilerdeki nüfus yoğunluğunu dengelemek üzere kıtanın batısındaki Müslüman

topluluklara yöneliyordu . Üç büyük Asya devine teslim olmak istemeyen Japonya, Çin ve Rusya savaşlarını kazanarak kendisine güven duyma noktasına geldiğinde, yeni bir emperyal doktrin olarak Panasyacılığı bir anlamda Büyük Asyacılık biçiminde öne sürüyordu. Bu görüşe göre , batılı emperyal devletlerin Asya kıtasını ele geçirmelerini önleyebilmek için bütün Asya ülkelerinin bir araya gelerek Japonya'nın önderliğinde birleşmeleri gerekiyordu . Böylece Japonya gibi bir küçük devlet sahip olduğu güçlü ordusu ve donanmasıyla Asya birliğinin patronu olacak, batılı emperyalistler ile Çin, Rusya ve Hindistan gibi ülkelerin Asya'da egemen olmalarını önleyebilecek bir kıtasal oluşum gerçekleşmiş olacaktı.

Japonya, Rusya ve Çin ile savaşa girerken Osmanlı İmparatorluğu ile yakın ilişkilere giriyor, İslam dünyasının patronu konumundaki Osmanlı padişahı ya da halifesi ile antlaşmalar imzalama aşamasına geliyordu. Merkezi coğrafyada İngiltere, Fransa, Almanya ve Rusya gibi dört büyük ülke ile sürekli çekişme noktasında olan Abdülhamit, Ertuğrul Fırkateyni isimli bir gemiyi donanma mensupları ile Japonya'ya gönderiyordu ama bu gemi Sarı denize girerken azgın sulara batıyor ve bu nedenle Abdülhamit'in denge sağlama politikası yatıyordu. Osmanlılar merkezi coğrafyada ayakta kalmağa çalışırken Japonya ile temasa geçmeleri dünya dengelerinin gerektirdiği bir girişimdi. Osmanlılar da tıpkı Japonlar gibi batılı emperyalistlerin saldırılarına karşı tek kalmamak ve diğer ülkeler ile yakın ilişkiler kurarak yeni dengeler yaratmağa çalışıyorlardı. Asya'nın doğusundaki Japonya ile batısındaki Osmanlı devleti koskoca kıtayı aşarak bir araya gelmek ve ortak bir tavır koyma gereğini fazlasıyla hissediyorlar, Asya topraklarında karşı karşıya geldikleri Rusya gibi bir dev ülkeyi işbirliği içinde arkadan vurarak yarıştan uzaklaşmasını sağlamağa çalışıyorlardı. Japonların Rus savaşını kazanmasıyla Çarlık rejimi çöküyor ve Osmanlı devleti ile beraber batılı ülkeler de ciddi bir tehditten kurtuldukları için rahatlıyorlardı. Şintoizmi din olarak seçen Japonlar, Taoist Çinliler ile Budist Hintlilere karşı Müslümanlar ile yakınlaşmayı ve işbirliği yapmayı tercih ediyorlardı. Asya'nın doğusundaki Japonya, kıtanın batı bölgelerinde yer alan büyük bir Müslüman nüfus olduğunu görüyor ve bunlarla kıtadaki rakiplerine karşı ciddi bir işbirliği geliştirmek istiyordu. Japon İmparatoru ile Abdülhamit arasında başlayan sıcak ilişkiler gelişme aşamasına gelince, Ertuğrul gemisinin batılı emperyalistler tarafından batırılışı yaşanıyor ve bu üzücü olay üzerine Asya'nın doğusundaki ve batısındaki ülkelerin bir araya gelerek ortak bir tutum belirleme girişimleri geride kalıyordu. Osmanlı imparatorluğunu yıkarak merkezi alanı ele geçiren batılı ülkeler eski Osmanlı topraklarından hareket ederek, Asya kıtasının içlerine doğru saldırıya geçmeğe çalışıyorlar ama Balkanlar ve Orta Doğu bölgelerindeki savaşların çok büyük kayıplara meydan olması yüzünden, kıtanın iç bölgelerine tam olarak giremiyorlardı. Orta Doğu'da başlayan sıcak çatışmalar ,bu yüzden Orta Asya'ya doğru genişletilemiyordu .

Panasyacılık bir anlamda, Panславcılık, Panislamcılık, Pantürkçülük, Panturancılık gibi birleştirici siyasal akımın adı oluyordu .Birinci dünya savaşı öncesinde Rusya Panславcılık, Almanya Panislamcılık, Macaristan

Panturancılık gibi akımların öncüsü oluyorken , bölgeden gelen Türkçü birikim, Osmanlı imparatorluğunu da biraz da İngiltere'nin etkisiyle Pantürkçülüğe yönlendiriyordu.Tam bu aşamada hem ayakta kalabilmek hem de diğer emperyalistlere karşı Asya kıtası üzerindeki etki alanını genişletmek isteyen Japonya, Panasyacılık akımını öne çıkararak yaymağa çaba göstermiştir .Diğer pancılık akımları batı üzerinden Avrupa kaynaklı olarak gündeme getirilirken,son derece sınırlı koşullarda hareket eden Japonya etki alanını genişletebilmek üzere Büyük Asyacılık anlamında Panasyacılığı yeni bir akım olarak dünya kamuoyuna sunuyordu . Japonya kendi öncülüğünde Asya ülkeleri arasında sıkı bir birliğin kurulmasını isterken, batılı emperyal devletler ile Asya'nın üç büyük kıta devletinin dışında kalan devletleri birleşerek kendini koruma eylemine davet ediyordu. Özellikle Orta Asya bölgesinin boş olması ve bu çok büyük alanının yakın gelecekte Rusya, Çin ve Hindistan gibi büyük ülkelerin eline geçmesi , ya ABD veya İngiltere gibi emperyal devletlerin bu alanlara el koyabilmesi durumunda ise bütün Asya ülkeleri sömürge durumuna düşeceği tüm Asya ülkelerinin sömürge olmamak üzere böylesine bir organizasyonu beraberlerinde getirmeleri gerekiyordu .Asya ülkelerini yabancı ve yerli emperyal devletlerin saldırı ve işgallerine karşı koruyacak bir büyük Asya Birliği eski sömürgeci Japonların aklına geliyordu . Japonlar Panasyacılığı bir yeni siyasal akım olarak destekliyor ve bu doğrultuda Asya devletlerini bir araya getirecek adımlar atıyorlardı.

Japonların Panasyacılığı Orta Asya ve Ön Asya bölgelerinde çok kalabalık Müslüman nüfuslar ayrı devletlerin çatısı altında yaşamlarını sürdürebildikleri için, zamanla İslam dünyasını birleştirmeye yönelmiştir. Japonlar, Panasyacılık yaparak diğer pancılık akımlarının önünü kesmeye çalışmışlar ve diğer pancılık akımlarını iyi kullanan Almanya, Rusya, ve diğer emperyal devletlerin Orta Asya'da önlerini kesebilmek üzere tüm Asya ülkelerinin birlikteliğini ve birleşmelerini savunmuştur . Dünyanın en büyük kıtasındaki devletlerin bir araya gelmeleri ve bir Büyük Asya Birliği çatısı altında dünya önüne çıkmalarıyla gerçekleşecek olan Panasyacılık, beraberinde yeni bir barış düzeni getireceği için yeni cihan savaşlarını önleyerek insanlığa barış içinde mutlu bir gelecek kazandıracaktır. Hristiyan dünyasının tüm dünyaya yayılan misyonerliğinin kucağına düşen Asya ülkelerinin kurtulabilmesi, ancak böylesine büyük bir Asya birliği ile mümkün olabilecektir. Ayrıca Osmanlı devleti ile yapılacak işbirliği de böylesine bir kıtasal birliği güçlendirerek hem batılı emperyalistlerin hem de dev Asya ülkelerinin hegemonyalarının kırılmasını sağlayabilecektir. Japonya'nın İslam dini ile karşılaşması çok ileri bir aşamada gündeme gelmiş ve geleneksel Şintoizm dinini, Taoizm ve Budizm dinleri ile beraber elde eden Japonlar Orta Doğu'daki İslam yayılmasından çok uzak kalmışlardır. Batılı sömürgecilerin deniz yolu ile Asya'ya Hristiyanlığı getirmelerine karşı Japonlar'da buna tepki olarak Müslümanlığı öne çıkarmağa çalışmışlardır. Japon kalkınmasında rolü olan Amerikalılar'da, Japonların Şintoizm dinini bırakarak Müslümanlığa geçmelerini desteklemiş ve bu doğrultuda Japonya'da camiler yapılarak Japon ulusu Müslüman olmağa doğru yönlendirilmişlerdir. Osmanlı hegemonyası altında İslam güney Asya'dan kıtaya girmiş, Endonezya, Malezya, Bangladeş

ve Pakistan gibi büyük Asya ülkeleri İslam dünyası içinde yer alarak, Asya içi dengelerde Japonya'nın İslam dünyasına yönelmesine neden olmuşlardır .Doğunun parlayan güneşi Japon İmparatorluğu, batının batan güneşi Osmanlı İmparatorluğu ile işbirliğine yönelirken , Osmanlıların elinde bulunan halifeliğin ağırlığının Asya Müslümanları üzerinde kullanılması gibi bir yeni gelişmeyi de gündeme getiriyordu. Ayrıca, Kuzey Asya'da yaşayan Tatarlar 'da, Japonya ile İslam ilişkilerini destekleyerek Asya'da yeni dengelerin oluşumuna katkı sağlamağa çalışmışlardır.

Asya'nın yanı başında bir adalar ülkesi olan Japonya kıtadan dışlanmışlık görünümünü ortadan kaldırmak doğrultusunda zamanla Panasyacılığa yönelerek Çin, Rusya ve Hindistan gibi büyük devlerin kıtaya sahip olmalarını önlemeğe çalışırken, aynı zamanda batılı emperyalistlere karşı da Panasyacılığı savunarak, bu doğrultuda Asya'nın Müslüman halklarını ve bunların patronu konumundaki Osmanlı devletini doğal ortak olarak seçmiştir. Japonlar Müslümanlığı Asya kıtasına egemen olma doğrultusunda kendi emperyal oyunlarına destek için kullanma amacıyla Osmanlılar ile diplomatik ilişkilere girmişler ve aynı çizgiyi daha sonraki aşamada Türkiye Cumhuriyeti ile yakınlaşarak devam ettirmeğe çalışmışlardır. İki dünya savaşı sonrasında, ABD merkezli yeni bir dünya düzeni ortaya çıktığı zaman, Amerikalılar Japonların önünü kesmek üzere ilk atom bombalarını bu ülke üzerine atarak Japon emperyalizminin önünü kesmek istemişlerdir. İkinci dünya savaşının gerçek suçlusunun Almanlar olmasına rağmen , Almanların batılı ve Hristiyan olmaları ,Almanya'nın Avrupa ülkesi olması nedenleriyle , Amerikalılar Asya'ya ve bu kıtanın en eski emperyal gücü olan Japonya'ya atom bombası atarak sarı ırktan gelen Asyalı bir toplumu cezalandırmak istemişler ve bu yoldan yeni dönemde kendilerine uygun dengeler kurmağa çaba göstermişlerdir .Bu aşamadan sonra kolu kanadı kırılan Japonları Müslümanlığa çekebilmek üzere yeni mezhepler ve tarikatlar oluşturmuşlar , ayrıca Japonların emperyal amaçları için kullanmak istedikleri Müslümanlığın içinde bu ülkeyi kontrol altına alarak , gelecekte Çin ve Japonya arasında bir sarı ırk birlikteliğinin gündeme gelmesini önlemek istemişlerdir . Amerikalılar kendi oluşturdukları Moon tarikatı üzerinden bütün Kore'yi Hristiyanlaştırmışlar, şimdi de Kore üzerinden Çin'de Hristiyanlığı yaymak doğrultusunda Moon tarikatının öncülüğünde yeni kampanyalara kalkışmışlardır. Çin gibi büyük bir ülke ile sarı ırk dayanışmasıyla bir araya gelebilecek Japonya'nın büyük tehdit oluşturacağı düşüncesi, hem atom bombası atılmasını hem de Japonya'nın Müslümanlaştırılmasını gündeme getirmiştir.

Panasyacılık akımının öne çıkışının bir nedeni de Türklerin ana vatanı olan Orta Asya bölgelerinde nüfus azlığı olmuştur. Nüfusları çok hızlı artan Çin ve Hindistan gibi dev ülkelerin gelecekte aç nüfusları için yeni yaşam alanları arama çabası içine girmek istemeleri gibi bir önemli sorun batılı ülkeler gibi Japonya'yı da düşündürmüştür. ABD ve batılılar Japonya'yı Rusya'ya karşı desteklemişler, Rusların kaybına ve çöküşüne zemin hazırlamışlardır. Ama savaş sonrası aşamada yeni bir dünya düzeni oluştururken Hristiyan Rusların

büyük Asya gücü olarak öne çıkmasını desteklemişlerdir. Sovyetler Birliği gibi nispeten batılı görünen bir Asya gücünün dinleri devre dışı bırakan yapılanması ile desteklenmesi batılıların işine gelmiş, Japonların girmeyi düşündüğü bütün Orta Asya bölgeleri sosyalist rejimler altında Rusya'nın kontrolü altına girmiştir. Bir anlamda Büyük Asya Birliği Rusya'nın önderliğinde Sovyetler Birliği olarak oluşturulmuştur. Japonya ikinci dünya savaşının yenik ülkesi olmasına rağmen dolaylı bir batı desteğine sahip olan böylesine bir Rusya merkezli yapılanmayı hiçbir zaman kabul etmeyerek, Türkiye ile geleceğe dönük yakın ilişkileri geliştirmeğe çaba göstermiştir. Orta Asya kökenli bir ırk olan Japonlar, bugün yaşadıkları ada ülkesi olan Japonya'ya Milattan önceki yüzyıllarda bugünkü Moğolistan bölgesinden gitmişlerdir. Japon dili ve kültürü incelendiği zaman Japon toplumunun Türk-Moğol kökenli topluluklardan birisi olduğu açıkça görülmektedir. Bu durumu iyi bilen Japonlar Orta Asya bölgesine yönelik yeni hareketlerinde hem Türkleri hem de diğer bütün Ural-Altay kökenli toplulukları yoldaş olarak görmektedirler. Adalarda giderek sıkışan Japonlar, Asya'nın üç büyük devi ile kıtasal hegemonya için yarışırken, Orta Asya'yı ve de özellikle Moğolistan'ı hedef ülke konumuna getirmekte ve bu bölgelere yönelik hegemonya planlarında, hem Türklerle hem de Müslümanlar ile işbirliği yapmağa çalışmaktadırlar. Adalara geldikleri anayurtları olan Moğolistan'a dönerek kıtanın ortalarında daha geniş bölgelere yerleşmek isteyen Japonlar iki yüz milyona yaklaşan nüfusları ile başta Moğolistan olmak üzere Orta Asya bölgesinin diğer boş alanlarını doldurmağa hazır görünmektedirler. Orta Asya bölgelerine sızarak Asya'nın merkezine yerleşme planlarını sürekli olarak yürüten Japonlar ,bu konuda Osmanlı devletinin yerine alan Türkiye Cumhuriyetini doğal partner olarak seçmiş gibi görünmektedirler . Adalardaki rahatsızlıkları onları tersine bir göçe zorlamakta ve Moğolistan'dan gelen bir Moğol boyu olan Japonlar kendi geleceklerini Orta Asya'da kurmağa çalışırken, Rusya, Çin ve Hindistan'ın tepkilerini önleyebilmek üzere Türkiye Cumhuriyeti, diğer Türk devletleri ve İslam dünyası ile güçlü bir dayanışma içine girmeğe çalışmaktadırlar.

Dünyanın ana karası olan Asya'nın Orta Doğu üzerinden ele geçirilme aşamasında, batılı ülkeler Panславizm, Panislamizm, Panturanizm, Pantürkizm gibi akımları devreye sokarken Japonlar'da bir Asya ülkesi olarak Panasyacılık akımını gündeme getirmişlerdir. Japonların öncülüğünde Büyük Asya Birliği kurulması anlamına gelen, Panasyacılık yirmi birinci yüzyılın başlarında önemli ölçüde anlam değiştirmiştir. Japonların ortaya attığı Büyük Asya Birliğinin kurulması gibi bir zorunluluk, günümüzdeki ABD ve NATO saldırganlığı'nın bütün Asya kıtasını ele geçirmek üzere geliştirdiği kuşatma hareketi karşısında Rusya, Çin, Hindistan, İran, Pakistan, Endonezya ve tüm diğer Asya ülkelerinin bir araya gelerek bir Asya Birliğine doğru adım atmalarını gerektirmektedir. Eğer Asya ülkeleri böylesine büyük birlik içinde bir araya gelemezlerse , Orta Doğu'yu işgal etmiş olan Atlantik emperyalizmi ve Siyonizm ittifakının merkezi alanda doğuya doğru açılacağı ve batı Asya bölgesinde yer alan Kafkasya ile Hazar bölgesini işgal ederek ve İran'ı parçalayarak , Orta Asya'ya doğru yöneleceği, Orta Asya'da yerleştikten sonra Sibiryayı ele geçireceği, Orta Asya üzerinden

Rusya, Çin ve Hindistan'a yönelik askeri hareketler düzenleyerek Asya'nın bütün büyük devletlerini küçük parçalara bölerek direnme güçlerini kıracakları gibi bir gelişme çizgisi ortaya çıkmaktadır. Bush döneminde Orta Doğu'yu batıran Atlantik emperyalizminin, yeni dönemde Orta Asya'yı da ele geçirerek Asya kuşatmasını tamamlamaya çalışacağı anlaşılmaktadır. İşte bu aşamada, Büyük Asya Birliği Japonya ya da Çin'in öncülüğüne bırakılmayacak derecede yaşamsal önem kazanmaktadır. Amerikan Birlikleri ada ülkeleri üzerinde Asya'ya yönelik askeri hareketlere hazırlanırken, bütün Asya ülkelerinin bir araya gelerek Panasyacılık doğrultusunda bir Büyük Asya birliği oluşumunu ilan etmeleri gibi bir zorunluluk ortaya çıkmaktadır. Şangay Örgütü, Bağımsız Devletler Topluluğu, Hazar Kardeşliği Birliği ve Kollektif Savunma Örgütü gibi, Asya ülkelerini bir araya getiren bölgesel oluşumların şimdiye kadar emperyal saldırıların durdurulması açısından fazla yarar sağlamadığı görüldüğü için , bütün bu bölgesel oluşumların topluca bir araya gelerek Avrupa kıtasındaki ,kıtasal oluşumun bir benzeri doğrultusunda büyük Asya Birliğini ilan etmeleri dünya dengeleri nedeniyle gerekmektedir . Ancak bu yoldan, Afganistan savaşı gibi emperyal savaşlar ve kuşatmalar önlenemeyecek ve Orta Doğu'daki sıcak savaşların Orta Asya üzerinden bütün Asya kıtasına yayılmaları önlenemeyecektir. Arap baharı senaryosu ile karıştırılan Orta Doğu ülkelerinden sonra sıcak çatışmaların bir Suriye ya da İran savaşıyla Asya kıtasına taşınması riski, tüm kıtayı savaşa sürükleyerek üçüncü cihan savaşının önünü açabileceği için , acilen bütün Asya ülkelerinin bir araya gelerek Panasyacılık çizgisinde bir büyük birlikteliği dünya barışı için ilan etmeleri gerekmektedir. Avrupa Birliği oluşumu bir Asya Birliği oluşturulması açısından örnek alınmalı ve dünya barışı için kıtasal birlik kuralarak, emperyal kuşatmaların bir üçüncü dünya savaşına dönüşümü önlenmelidir. Türkiye Cumhuriyeti, bu aşamada üzerinde kurulu bulunduğu yarımadanın Asya Minör adıyla anıldığını hatırlayarak, komşusu olan Asya ülkeleriyle bir dayanışma düzeni içerisine girmeli ve kesinlikle emperyal savaşlara alet olmamalıdır. Kurucusu Atatürk'ün dünyaya ilan ettiği üzere, yurttan ve cihanda barış ilkesi üzerine kurulan Türk devleti hem kendisi hem de bölgesi için güvenlik ve barış üretmek zorundadır. İki binli yıllarda yeni bir dünya düzeni kurulurken Asya kıtasının birlikteliğinin sağlanması bir üçüncü dünya savaşının önlenmesi açısından kaçınılmazdır. Türkiye ilan ettiği "Yeniden Asya" süreci ile önce komşuları ve Türk devletleri ile daha sonra da Asya kıtasının diğer bölgelerinde yer alan devletlerle yakın ilişkiler kurarak, dünya barışının yeniden tesisinde öncü bir görev üstlenmelidir. Panasyacılık politikalarında Türkiye Japonya ile daha yakın ilişkiler kurarak, batılı emperyalistlerin getirdiği diğer pancılık akımlarına karşı bir kıtasal karşı çıkışı tıpkı Atatürk'ün başardığı gibi yakın komşu konumundaki devletler ile bir araya gelerek örgütlemelidir. Asya'nın doğusundaki Japonya ile batısındaki Türkiye'nin oluşturacağı Panasyacı hareket, dünyanın ortasında barışı sağlayarak batılı emperyalistlerin savaş senaryolarını bozacaktır. Böylece insanoğlunun geleceğe daha umut içinde bakabilmesini sağlayacak evrensel barış düzeni, daha güçlü bir biçimde gündeme gelerek insanlığı yeni bir kıyamet senaryosundan kurtaracaktır.

2020 Türkiye'nin kadın istatistikleri

DOĞUŞTA BEKLENEN YAŞAM SÜRESİ (YIL)

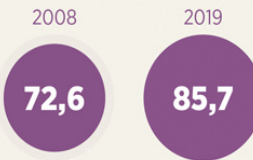

CİNSİYETE VE YAŞ GRUBUNA GÖRE NÜFUS ORANI

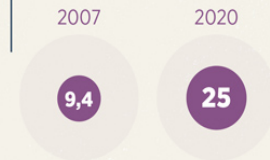
KADIN (%)	YAŞ	ERKEK (%)
48,7	0-14	51,3
48,9	15-29	51,1
49,5	30-44	50,5
49,8	45-59	50,2
52,3	60-74	47,7
59	75-89	41
73,4	90+	26,6

EN AZ BİR EĞİTİM DÜZEYİNİ TAMAMLAYAN KADINLARIN ORANI (%)

KADIN BÜYÜKELÇİ ORANI (%)

Küresel sıcaklık artışı, yıllık 2 milyar ton emisyon azaltımıyla sınırlandırılabilir

East Anglia Üniversitesi, Stanford Üniversitesi ve Küresel Karbon Projesi tarafından hazırlanan "Kovid-19 Sonrası Dönemde Karbon Emisyonları" başlıklı araştırmada, 2015'te imzalanan Paris Anlaşması'ndan beri ilk kez ülkelerin emisyonlarındaki düşüş ve artışların hesaplaması yapıldı

Küresel ısınmayı 1,5-2 dereceyle sınırlandırmak için emisyonların her yıl yaklaşık **2 MİLYAR TON AZALTILMASI GEREKİYOR**

 2016-2019 arasında küresel emisyonlar yıllık bazda **0,21 TON ARTTI**

2016-2019 DÖNEMİNDE EMİSYONLAR YILLIK BAZDA

 64 ÜLKEDE YAKLAŞIK 0,16 MİLYAR ton azaldı,
 150 ÜLKEDE 0,37 MİLYAR TON yükseldi

Geçen yıl küresel emisyonlar, Kovid-19'la mücadele kapsamında uygulanan kısıtlamalara bağlı olarak **2019'a göre yaklaşık 2,6 milyar ton azaldı**

Küresel emisyonlarda **2020'de 2019'a göre %7 düşüş** gerçekleşti

PARİS İKLİM ANLAŞMASI

2016'da **195 ülkenin oy birliğiyle** kabul edildi

Küresel ısınmayı **1,5 ila 2 dereceyle sınırlandırmayı hedefliyor**

04.03.2021

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/22278>

Sıfır Atık Projesi ile 17 milyar lira kazanç sağlandı

Çevre ve Şehircilik Bakanı
Murat Kurum, "Sıfır Atık" projesiyle
17 milyar lira kazanç sağlandığını
bildirdi

Proje ile
2017-2020
arasında

Sıfır atık
sistemine **84 bin kurum**
ve kuruluş binasında
geçildi

Projeyle %13 olan
geri kazanım oranı
%19'a çıkarıldı

2023'e kadar
100 bin kişiye doğrudan
istihdam ve 20 milyar lira
tasarruf sağlanacak

Hedef 2023'te
%35 geri kazanım
oranı

2019-2020'DE
PLASTİK POŞET KULLANIMI
%75 DÜŞTÜ

290 bin ton
plastik atığın oluşması
engellendi

Aylık 36 civarında olan
kişi başı poşet
kullanımının **9 adete**
düşmesi sağlandı

05.03.2021

ANADOLU AJANSI
İCC by

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/22294>

BEŞİKTAŞ KULÜBÜ 118 YAŞINDA

Siyah-beyazlı kulüp, Beşiktaş Serencebey Mahallesi'nde dönemin Medine Muhafızı Osman Paşa'nın konağının bahçesinde jimnastik hareketleri yapan gençlerin öncülüğünde 1903 yılının mart ayında Bereket Jimnastik Kulübü ismiyle kuruldu

34

Beşiktaş Kulübü tarihinde 34 başkan görev yaptı

14

Beşiktaş, günümüzde 14 branşta faaliyet gösteriyor

FUTBOLDAKİ BAŞARILARI

15

ŞAMPİYONLUK

9

TÜRKİYE KUPASI

8

CUMHURBAŞKANLIĞI
TFF SÜPER KUPA

6

BAŞBAKANLIK
KUPASI

BEŞİKTAŞ'IN LİGDEKİ ENLERİ

Ligde 48 maçla en uzun süre yenilmeyen takım unvanının sahibi

1990-91
26. Hafta
1992-93
13. Hafta

Yenilgi almadan şampiyonluğa ulaşan tek takım

1991-1992

Bir sezonda tüm derbileri kazanan tek takım

2002-2003

Lig tarihinin en farklı skoru galibiyetini alan takım

1989-1990
Beşiktaş 10-0 A.Demirspor

Ligde bir sezonda üst üste en çok maç kazanan takım

1959-1960
13 maç

Lig tarihinde seyirci rekoru Beşiktaş'ın oynadığı karşılaşmada kırıldı

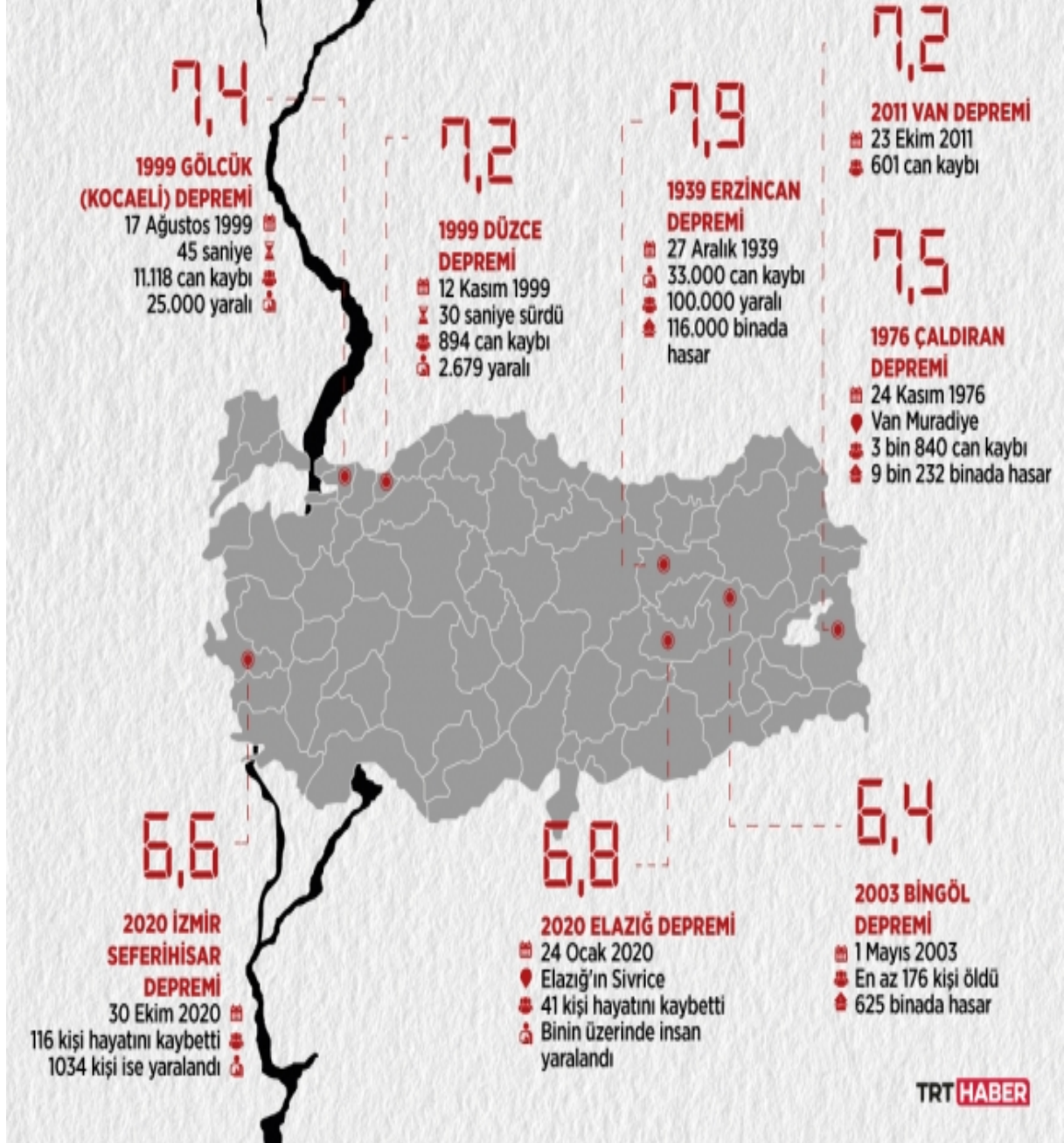
22 Eylül 2013
76 bin 127 seyirci

03.03.2021

AA
ANADOLU AJANSI
İCCT

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/22258>

TÜRKİYE'DE GERÇEKLEŞEN BÜYÜK DEPREMLER

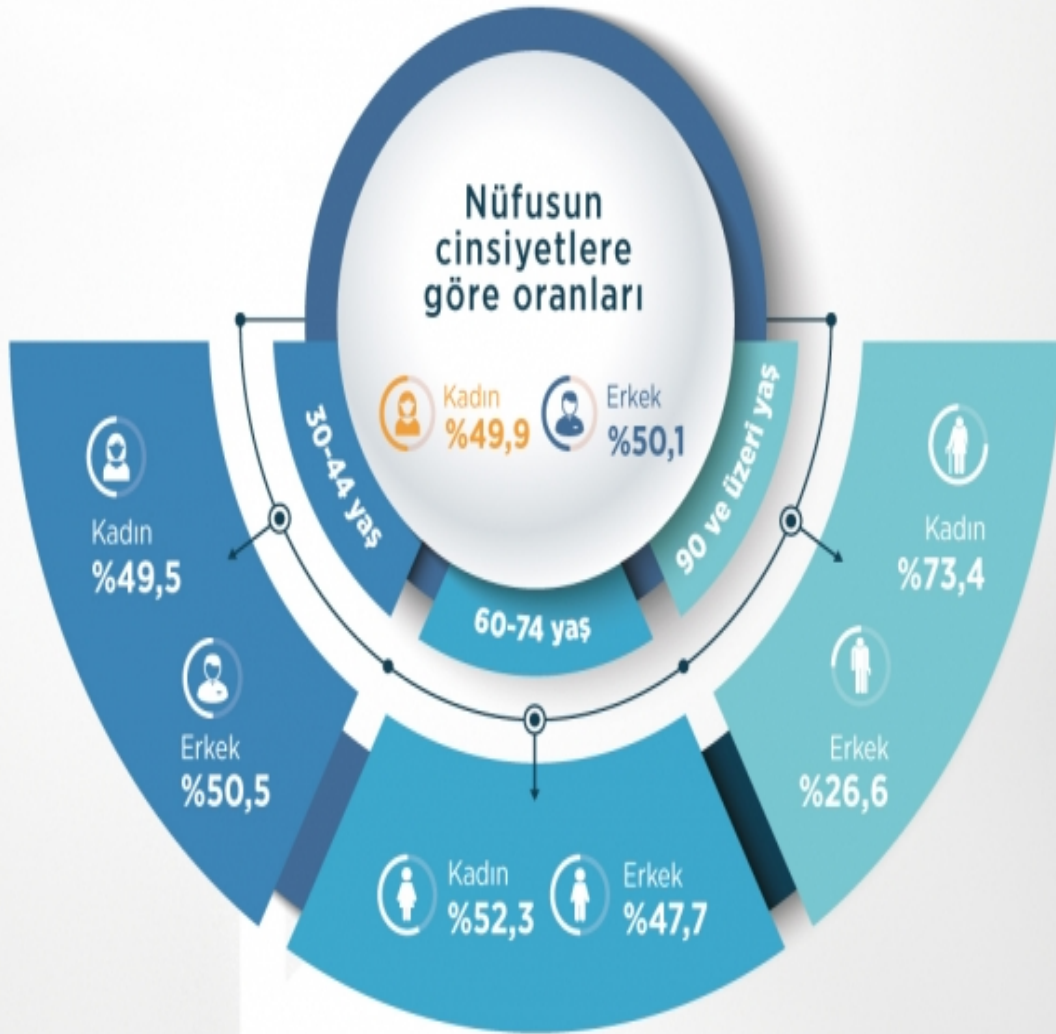

TRT HABER

<https://www.trthaber.com/haber/infografik/turkiyede-gerçeklesen-buyuk-depremler-561285.html>

TÜRKİYE'DE KADINLAR ERKEKLERDEN 5 YIL DAHA FAZLA YAŞIYOR

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), "İstatistiklerle Kadın 2020" çalışmasının sonuçlarını açıkladı. Buna göre, yaşam süresi **kadınlarda 81,3 yıl**, **erkeklerde 75,9 yıl** oldu.

Kaynak: TÜİK

TRT HABER

<https://www.trthaber.com/haber/infografik/turkiyede-kadınlar-erkeklerden-5-yil-daha-fazla-yasiyor-561969.html>

KİMLER HANGİ TETKİKLERİ ÜCRETSİZ YAPTIRABİLİR?

Meme, rahim ağzı ve kalın bağırsak kanserleri için ücretsiz tarama yapılıyor.

■ Meme Kanseri Taraması

- 40-69 yaş arası kadınlar
- Yılda bir kez klinik meme muayenesi
- 2 yılda bir mamografi

■ Serviks (Rahim Ağzı) Kanseri Taraması

- 30-65 yaş arası kadınlar
- HPV-DNA (5 yılda bir)
- Smear testi (5 yılda bir)

■ Kolorektal (Kalın Bağırsak) Kanseri Taraması

- 50-70 yaş arasındaki kadın ve erkekler
- 2 yılda bir dışkıda gizli kan testi
- 10 yılda bir kolonoskopi

Kaynak Sağlık Bakanlığı

ADIM ADIM ÜCRETSİZ KANSER TARAMASI

Yaşa, cinsiyete bağlı yapılması gereken tarama testi ve en yakın merkezlere bir tıkla ulaşıyor.

- 1 Sağlık Bakanlığının web sayfasından Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün sayfasına tıklayın.

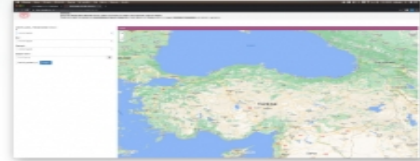
<https://hsgm.saglik.gov.tr/>

- 2 "Hangi tarama bana uygun?" modülüne gidin.

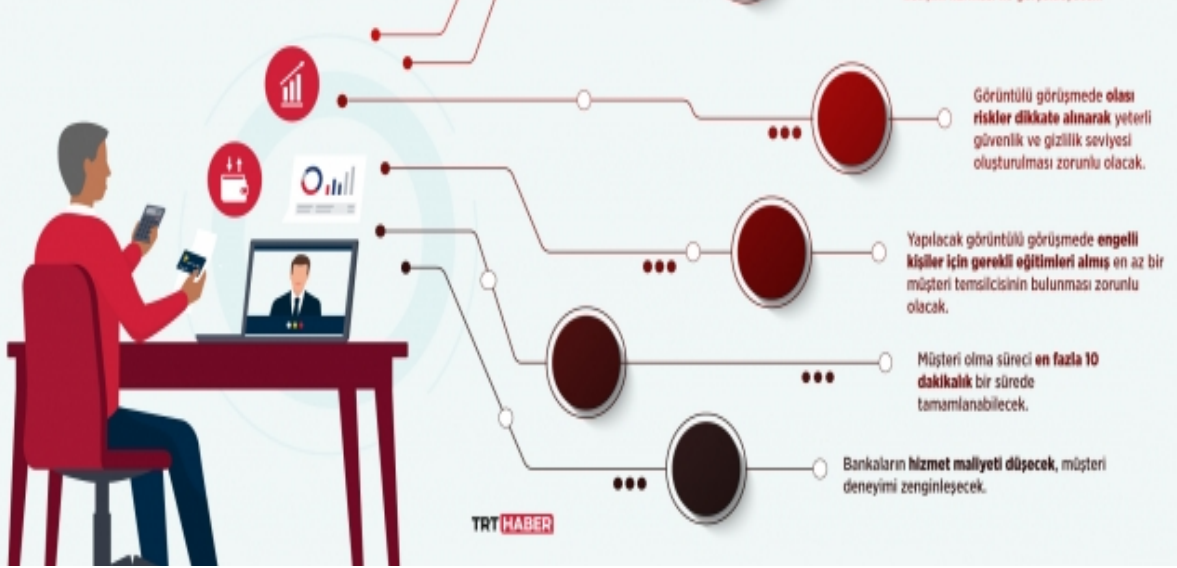
- 3 Tarama testini doldurun ve sorgulayın.

Kaynak Sağlık Bakanlığı

BANKACILIKTA UZAKTAN MÜŞTERİ OLMA DÖNEMİ MAYISTA BAŞLAYACAK

1 Mayıs 2021 tarihinden itibaren banka şubesine gitmeden uzaktan kimlik tespiti ile müşteri kaydı oluşturulabilecek.

Dünyada 2019'daki başlıca ölüm nedenleri

Şeker ve böbrek hastalıklarından can kayıpları da 2019'da 1 milyon üstüne çıktı.

TRT HABER

	2000	2019
 İskemik kalp hastalığı	6,8 MİLYON	8,9 MİLYON
 İnme	5,5 MİLYON	6,2 MİLYON
 Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAİ)	3 MİLYON	3,2 MİLYON
 Alt solunum yolu enfeksiyonları	2,6 MİLYON	3,1 MİLYON
 Yenidoğan koşulları	2 MİLYON	3,2 MİLYON
 Trakea (hayayolu), bronş, akciğer kanserleri	1,2 MİLYON	1,8 MİLYON
 Alzheimer hastalığı ve diğer demanslar	0,6 MİLYON	1,6 MİLYON
 İshalle ilgili hastalıklar	1,5 MİLYON	2,6 MİLYON

Kaynak: DSO

Kitap Tavsiyesi

Dünyayı finans-kapital mi yönetiyor?

Para sahiplerinin amacı ne?

Jeopolitik geri gelirken devletlerin konumu ne?

Dünya düzeni yenileniyor mu?

2019 kriz yılı mı?

ABD hegemonyası bitiyor mu?

Asya çağı ne demek, Çin dünyanın yeni lideri mi?

Tek kutupluluk yerini çok kutupluluğa mı bırakıyor?

Neoliberalizm ve küreselleşme neden tıkanıyor?

Trump nasıl seçildi?

Küreselcilerle ulusalcılar neden kapışıyor?

Korumacılık yeni norm mu oluyor?

Brexit AB'nin çöküşü mü demek?

Dijital devirde dünya nereye gidiyor?

Türkiye dünyadaki değişimin neresinde?

Neoliberalizm Türkiye'ye uygun mu?

Ekonomik krizler kaderimiz mi?

Krizlerden çıkışın çözümü politik mi?

Doğu Akdeniz'den Doğu Fırat'a Türkiye'ye yönelik tehditler nelerdir?

Yeni-Osmanlılık gibi projeler neden gündeme getirildi?

Yeni Türkiye, Eski Türkiye tamam da Eskimeyen Türkiye hangisi?

Türkiye'nin geleceği geçmişinde mi gizli?

Türkiye'nin yenilenen dünyadaki yeri ne olmalı?

Yenilenen Dünya Eskimeyen Türkiye: Ekonomik Krizler Politik Çözümler adlı çalışmasında Volkan Özdemir yukarıdaki sorulara cevap arıyor. Bu kitapta sizleri yenilenen dünya üzerine beyin fırtınası, Türkiye hakkında ilginç tespitler ve daha önce duymadığınız özgün fikirler bekliyor.